

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi maatilalain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksellä pyritään parantamaan maatilatalouden kehittämisrahaston omarahoitusmahdollisuuksia sekä supistamaan valtion luottolaitoksille maksamia korkohyvityksiä korottamalla maatilalain mukaisten myyntihintojen ja lainojen korkoja yhdellä prosenttiyksiköllä. Korotuksen ulkopuolelle jäisivät kuitenkin asunto- ja lisälainojen korot lukuun ottamatta valtioneuvoston päätök-

sellä määrättäviä asuntolainojen vuotuisia korkoja.

Lainmuutos liittyy valtion vuoden 1984 tulo- ja menoarviesitykseen ja se olisi käsiteltävä tulo- ja menoarviesityksen käsittelyn yhteydessä. Ehdotettu laki on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 1984 alusta ja sitä sovellettaisiin lain voimaan tultua syntyviin saamisiin.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

Maatilalain (188/77) mukaisten myyntihintojen ja lainojen korkosäännökset sisältyvät lain 68 §:ään (553/80). Maatilatalouden kehittämisrahaston varoista myönnettävien lainojen ja vastaaviin tarkoituksiin luottolaitosten varoista myönnettävien korkotukilainojen korot ovat asuntokorkotukilainoja lukuun ottamatta samansuuruiset lainoilla, jotka ovat syntyneet 30.9.1980 jälkeen. Useimpien lainalajien korot on porrastettu maatilalain 67 §:n mukaista vyöhykejakoja noudattaen.

Lisäalueen, yhteismetsäosuuden ja maatilalan myyntihinnan sekä maanosto- ja sisarosuuslainan vuotuinen korko on maatilalain 67 §:ssä tarkoitulla ensimmäisellä vyöhykkeellä kaksi, toisella vyöhykkeellä kolme, kolmannella vyöhykkeellä neljä ja neljännellä vyöhykkeellä viisi prosenttia tai, jos kysymys on kooltaan maatala-asetuksen 91 §:n 1 momentissa säädettyä pienemmästä eli yleensä enintään 10 peltotehtaaria ja 85 m³:n metsäntuoton omaavasta maatilasta muuallakin maassa kuin mainitulla ensimmäisellä vyöhykkeellä kaksi prosenttia. Jos kysymys on lisäalueen

antamisesta tai sen hankkimisen lainoittamisesta ja maatala on kooltaan maatala-asetuksen 91 §:n 2 momentissa säädettyä suurempi eli yleensä vähintään 50 peltotehtaarin ja 300 m³:n metsäntuoton omaava, on korko kuitenkin koko maassa seitsemän prosenttia. Rakentamis-, perusparannus-, tie-, vesihuolto-, irtaimisto- ja sähköistämislainan vuotuinen korko on ensimmäisellä ja toisella vyöhykkeellä kolme, kolmannella vyöhykkeellä muun kuin rakentamislainan osalta neljä ja rakentamislainan osalta viisi sekä neljännellä vyöhykkeellä kaikkien sanottujen lainojen osalta kuusi prosenttia.

Rakennetun asuntotilan hankkimista varten myönnetyn maanosto- ja sisarosuuslainan vuotuinen korko on koko maassa kolme prosenttia ja turvetuotannossa tarvittavien koneiden tai laitteiden hankkimista varten myönnetyn irtaimistolainan kuusi prosenttia. Asunto- ja lisälainan vuotuinen korko on koko maassa kolme prosenttia, asuntokorkotukilainan ja yhteismetsän osakskunnalle myönnetyn maanostolainan viisi prosenttia ja turvetuotantolainan kuusi prosenttia.

Maatilalain 24 §:ssä tarkoitettujen tilusjärjestely- ja muiden maatilatalouden harjoittamisen

kannalta tarpeellisten alueiden samoin kuin oikeuksien ja muiden osuuksien kuin yhteismetsäosuuksien myyntihintojen vuotuinen korko on koko maassa kahdeksan prosenttia.

Maatilalain 76 py:n 2 momentissa on lisäksi säädetty kolmen prosentin korko raivauslainoille, joita voidaan sen mukaan kuin valtioneuvosto tarkemmin määrää myöntää ensimmäisellä vyöhykkeellä. Valtioneuvoston päätöstä raivauslainojen myöntämisestä ei ole kuitenkaan tähän mennessä tehty.

2. Tavoitteet

Maatilatalouden kehittämisrahaston tuloksi on vuoden 1983 käyttösuunnitelmassa arvioitu 960 miljoonaa markkaa. Käyttösuunnitelmassa on sanotusta määrästä osoitettu varoja maatilalain mukaiseen lainoitukseen yhteensä 747,80 miljoonaa markkaa, josta tavallisiin maanostolainoihin 70 miljoonaa markkaa, sisäsuuslainoihin ja niihin verrattaviin maanostolainoihin sekä lisämaanostolainoihin 402,80 miljoonaa markkaa, asunto- ja lisälainoihin 175 miljoonaa markkaa, rakentamislainoihin 95 miljoonaa markkaa ja perusparannus-, tie-, vesihuolto-, irtaimisto-, sähköistämisen-, raivaus- ja turvetuotantolainoihin yhteensä 5 miljoonaa markkaa. Maatilatalouden kehittämisrahaston korkotulot olivat vuonna 1982 yhteensä 88 miljoonaa markkaa.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoista myönnettävien lainojen kysyntä on jatkuvasti ylittänyt rahaston rahoitusmahdollisuudet. Rahaston käytettävissä olevien varojen lisäämiseksi rahaston omarahoitusmahdollisuuksia paranta-

malla ehdotetaan maatilalain mukaisten myyntihintojen ja lainojen korkoja korotettavaksi yhdellä prosenttiyksiköllä. Korotus ei kuitenkaan koskisi maatilalaissa mainittuja asunto- ja lisälainojen korkoja. Sen sijaan valtioneuvosto on 29.9. 1983 antamallaan päätöksellä korottanut asuntolainojen vuotuisia korkoja asumiskustannusten tasoittamiseksi eri aikoina valmistuneissa taloissa. Luottolaitosten myöntämien korkotukilainojen osalta ehdotettava korotus merkitsee valtion korkohyvitysosuuden vastaavaa supistumista.

Nykyinen vyöhykejako ja siihen perustuva korkojen suhteellinen porrastus säilyisi entisellään. Ehdotettu korkojen tarkistus koskisi yleensä lain voimaantulon jälkeen syntyviä saamia.

3. Esityksen valtiontaloudelliset vaikutukset

Ehdotettu maatilalain mukaisten saamisten korkojen korotus merkitsisi vuositasolla noin 7 miljoonaan markkaan nousevaa lisäystä maatilatalouden kehittämisrahaston tuloihin.

Korkotukilainojen osalta ehdotettu korkojen korotus supistaisi valtion tulo- ja menoarvion osoitetuista varoista luottolaitoksille maksettavien korkohyvitysten määrää. Vuonna 1982 maksettiin maatilalain mukaisista korkotukilainoista luottolaitoksille korkohyvitystä 52,1 miljoonaa markkaa ja korkohyvitysten arvioidaan olevan vuonna 1983 noin 70 miljoonaa mk. Nyt esitettävä korotus huomioon ottaen arvioidaan korkohyvityksiin tarvittavan vuonna 1984 varoja noin 5 miljoonaa mk vähemmän kuin ilman korotusta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

68 §. Pykälässä säädettyjä myyntihintojen ja lainojen edellä yleisperustelujen kohdassa 1 selostettuja korkoprosentteja ehdotetaan korotettavaksi yhdellä prosenttiyksiköllä. Pykälän 2 momentissa mainittua asunto- ja lisälainan korkoa ei korotettaisi.

76 §:n 2 momentti. Pykälässä säädettyä raivauslainan korkoa ehdotetaan korotettavaksi nykyisestä kolmesta prosentista neljään prosenttiin.

Voimaantulosäännös. Ehdotettavat lainmuutokset on tarkoitus saattaa voimaan vuoden 1984 alusta.

Korotettuja korkoja sovellettaisiin lain voimaantulon jälkeen syntyviin saamiin kuitenkin niin, että lisäalueen ja maatilalain 24 §:n 2 momentissa tarkoitettujen alueiden, oikeuksien sekä yhteismetsä- ja muiden osuuksien myyntihintojen korkoon sovellettaisiin aikaisempia säännöksiä, jos käyttösuunnitelmatoimitus on päättynyt ennen muutoksen voimaantuloa.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

maatilalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 18 päivänä helmikuuta 1977 annetun maatilalain (188/77) 68 §, sellaisena kuin se on muutettuna 18 päivänä heinäkuuta 1980 annetulla lailla (553/80) ja 19 päivänä joulukuuta 1980 annetulla lailla (919/80), ja 76 §:n 2 momentti näin kuuluviksi:

68 §

Lisäalueen, yhteismetsäosuuden ja maatilan myyntihinnan sekä maanosto- ja sisarusuuslainan vuotuinen korko on 67 §:ssä tarkoitetulla ensimmäisellä vyöhykkeellä kolme, toisella vyöhykkeellä neljä, kolmannella vyöhykkeellä viisi ja neljännellä vyöhykkeellä kuusi prosenttia tai, jos kysymys on kooltaan asetuksella säädettävää pienemmästä maatilasta, muuallakin maassa kuin mainitulla ensimmäisellä vyöhykkeellä kolme prosenttia. Jos kysymys on lisäalueen antamisesta tai sen hankkimisen lainoittamisesta ja maatila on kooltaan asetuksella säädettävää maatilaa suurempi, on korko kuitenkin koko maassa kahdeksan prosenttia. Rakentamis-, perusparannus-, tie-, vesihuolto-, irtaimisto- ja sähköistämislainan vuotuinen korko on ensimmäisellä ja toisella vyöhykkeellä neljä, kolmannella vyöhykkeellä muun kuin rakentamislainan osalta viisi ja rakentamislainan osalta kuusi sekä neljännellä vyöhykkeellä kaikkien sanottujen lainojen osalta seitsemän prosenttia.

Rakennetun asuntotilan hankkimista varten myönnetyn maanosto- ja sisarusuuslainan vuotuinen korko on kuitenkin koko maassa neljä prosenttia ja turvetuotannossa tarvittavien koneiden tai laitteiden hankkimista varten myönnetyn irtaimistolainan seitsemän prosenttia. Asunto- ja lisälainan vuotuinen korko on koko maassa kol-

me prosenttia, asuntokorkotukilainan ja yhteismetsän osakaskunnalle myönnetyn maanostolainan kuusi prosenttia ja turvetuotantolainan seitsemän prosenttia.

Edellä 24 §:n 2 momentissa tarkoitettujen alueiden myyntihintojen samoin kuin oikeuksien ja muiden osuuksien kuin yhteismetsäosuuksien myyntihintojen vuotuinen korko on koko maassa yhdeksän prosenttia.

76 §

Raivauslainaa voidaan myöntää enintään 85 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Lainan vuotuinen korko on neljä prosenttia. Lainasta on muutoin voimassa, mitä 7 ja 8 luvussa on takaisinmaksuajaltaan enintään 20 vuoden lainasta säädetty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 198 .

Tämän lain säännöksiä sovelletaan lain voimaantulon jälkeen syntyvien saamisten korkoon, kuitenkin niin, että lisäalueen ja maatilalain 24 §:n 2 momentissa tarkoitettujen alueiden, oikeuksien ja osuuksien myyntihintojen korkoon sovelletaan aikaisempia säännöksiä, jos käyttösuunnitelmatoimitus on päättynyt ennen tämän lain voimaantuloa.

Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 1983

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Matti Ahde*

Laki

maatilalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 18 päivänä helmikuuta 1977 annetun maatilalain (188/77) 68 §, sellaisena kuin se on muutettuna 18 päivänä heinäkuuta 1980 annetulla lailla (553/80) ja 19 päivänä joulukuuta 1980 annetulla lailla (919/80), ja 76 §:n 2 momentti näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

68 §

Lisäalueen, yhteismetsäosuuden ja maatilain myyntihinnan sekä maanosto- ja sisärosuuslainan vuotuinen korko on 67 §:ssä tarkoitetulla ensimmäisellä vyöhykkeellä kaksi, toisella vyöhykkeellä kolme, kolmannella vyöhykkeellä neljä ja neljännellä vyöhykkeellä viisi prosenttia tai, jos kysymys on kooltaan asetuksella säädettävää pienemmästä maatilasta, muuallakin maassa kuin mainitulla ensimmäisellä vyöhykkeellä kaksi prosenttia. Jos kysymys on lisäalueen antamisesta tai sen hankkimisen lainoittamisesta ja maatila on kooltaan asetuksella säädettävää maatilaa suurempi, on korko kuitenkin koko maassa seitsemän prosenttia. Rakentamis-, perusparannus-, tie-, vesihuolto-, irtaimisto- ja sähköistämislainan vuotuinen korko on ensimmäisellä ja toisella vyöhykkeellä kolme, kolmannella vyöhykkeellä muun kuin rakentamislainan osalta neljä ja rakentamislainan osalta viisi sekä neljännellä vyöhykkeellä kaikkien sanottujen lainojen osalta kuusi prosenttia.

Rakennetun asuntotilan hankkimista varten myönnetyn maanosto- ja sisärosuuslainan vuotuinen korko on kuitenkin koko maassa kolme prosenttia ja turvetuotannossa tarvittavien koneiden tai laitteiden hankkimista varten myönnetyn irtaimistolainan kuusi prosenttia. Asunto- ja lisälainan vuotuinen korko on koko maassa kolme prosenttia, asuntokorkotukilainan ja yhteismetsän osakaskunnalle myönnetyn maanostolainan viisi prosenttia ja turvetuotantolainan kuusi prosenttia.

Edellä 24 §:n 2 momentissa tarkoitettujen alueiden myyntihintojen samoin kuin oikeuksien ja muiden osuuksien kuin yhteismetsäosuuksien myyntihintojen vuotuinen korko on koko maassa kahdeksan prosenttia.

Ehdotus

68 §

Lisäalueen, yhteismetsäosuuden ja maatilain myyntihinnan sekä maanosto- ja sisärosuuslainan vuotuinen korko on 67 §:ssä tarkoitetulla ensimmäisellä vyöhykkeellä kolme, toisella vyöhykkeellä neljä, kolmannella vyöhykkeellä viisi ja neljännellä vyöhykkeellä kuusi prosenttia tai, jos kysymys on kooltaan asetuksella säädettävää pienemmästä maatilasta, muuallakin maassa kuin mainitulla ensimmäisellä vyöhykkeellä kolme prosenttia. Jos kysymys on lisäalueen antamisesta tai sen hankkimisen lainoittamisesta ja maatila on kooltaan asetuksella säädettävää maatilaa suurempi, on korko kuitenkin koko maassa kahdeksan prosenttia. Rakentamis-, perusparannus-, tie-, vesihuolto-, irtaimisto- ja sähköistämislainan vuotuinen korko on ensimmäisellä ja toisella vyöhykkeellä neljä, kolmannella vyöhykkeellä muun kuin rakentamislainan osalta viisi ja rakentamislainan osalta kuusi sekä neljännellä vyöhykkeellä kaikkien sanottujen lainojen osalta seitsemän prosenttia.

Rakennetun asuntotilan hankkimista varten myönnetyn maanosto- ja sisärosuuslainan vuotuinen korko on kuitenkin koko maassa neljä prosenttia ja turvetuotannossa tarvittavien koneiden tai laitteiden hankkimista varten myönnetyn irtaimistolainan seitsemän prosenttia. Asunto- ja lisälainan vuotuinen korko on koko maassa kolme prosenttia, asuntokorkotukilainan ja yhteismetsän osakaskunnalle myönnetyn maanostolainan kuusi prosenttia ja turvetuotantolainan seitsemän prosenttia.

Edellä 24 §:n 2 momentissa tarkoitettujen alueiden myyntihintojen samoin kuin oikeuksien ja muiden osuuksien kuin yhteismetsäosuuksien myyntihintojen vuotuinen korko on koko maassa yhdeksän prosenttia.

Voimassa oleva laki

76 §

Raivauslainaa voidaan myöntää enintään 85 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Lainan vuotuinen korko on kolme prosenttia. Lainasta on muutoin voimassa, mitä 7 ja 8 luvussa on takaisinmaksuajaltaan enintään 20 vuoden lainasta säädetty.

Ehdotus

76 §

Raivauslainaa voidaan myöntää enintään 85 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Lainan vuotuinen korko on *neljä* prosenttia. Lainasta on muutoin voimassa, mitä 7 ja 8 luvussa on takaisinmaksuajaltaan enintään 20 vuoden lainasta säädetty.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 198 .*

Tämän lain säännöksiä sovelletaan lain voimaantulon jälkeen syntyvien saamisten korkoon, kuitenkin niin, että lisäalueen ja maatilalain 24 §:n 2 momentissa tarkoitettujen alueiden, oikeuksien ja osuuksien myyntihintojen korkoon sovelletaan aikaisempia säännöksiä, jos käyttösuunnitelmatoimitus on päättynyt ennen tämän lain voimaantuloa.

